

PA 03 Tjänstepension

Det statliga tjänstepensionsavtalet, PA 03, är slutet mellan Arbetsgivarverket och de fackliga organisationerna OFR/S, P och O, SACO-S och SEKO. I avtalet som gäller fr. o. m. den 1 januari 2003 ingår ålderspension, efterlevandepension och sjukpension.

Vem omfattas av PA 03?

Du omfattas av PA 03 om du:

- har fyllt 18 år
- har minst 20 procents anställning vad avser förmånsbestämd ålderspension
- inte har uppnått pensionsåldern vid anställningstidpunkten
- inte har tjänstepension vid anställningstidpunkten
- är född 1943 eller senare
- är flygledare eller yrkesofficer och är född 1948 eller senare.

Två typer av ålderspension

Man brukar tala om två typer av ålderspension beroende på pensionens uppbyggnad – avgiftsbestämd och förmånsbestämd. PA 03 har inslag av båda.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen innebär att arbetsgivaren betalar en avgift – en viss procentsats på utbetald lön – till den framtida ålderspensionen. Pensionens storlek beror på hur mycket pengar som betalats in och vilken förräntning/avkastning kapitalet får. Inkomsten under hela anställningstiden påverkar pensionens storlek.

Om ålderspensionen är förmånsbestämd innebär det att storleken på pensionen är bestämd i förväg. Ofta utgör pensionen en procentsats av slutlönen. I PA 03 utgör den förmånsbestämda pensionen 60 - 64,85 procent (beroende på ålder) på den lönedel som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, vilket motsvarar en månadslön på 31 813 kronor för år 2009.

Ålderspensionen i PA 03 består av följande delar:

- den individuella ålderspensionen – avgiftsbestämd
- den kompletterande ålderspensionen – avgiftsbestämd
- ålderspension på inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp – förmånsbestämd
- ålderspension på inkomster upp till 7,5 inkomstbasbelopp enligt övergångsregler – förmånsbestämd. Övergångsregler gäller för anställda som är födda 1943 - 1972 med pensionsåldern 65 år och för dem som är födda 1948 - 1974 med pensionsåldern 60 eller 61 år.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen

Individuell ålderspension

Du tjänar in den individuella ålderspensionen från 23 års ålder och tillgodoräknas varje månad en avgift som utgör 2,5 procent av din utbetalda lön upp till en årsinkomst som motsvarar 30 inkomstbasbelopp. Tillgodoräkning sker längst till pensionsåldern 65 år, med undantag för flygledare och yrkesofficerare, som har pensionsåldern 60 eller 61 år. För de sistnämnda tillgodoräknas vid pensionsåldern en engångsavgift på 6,9 procent av lönen.

Du väljer själv

Det är du som väljer hur avgiften till din individuella ålderspension ska placeras och förvaltas. Du väljer själv mellan de försäkringsbolag som har träffat avtal med Arbetsgivarverket. Om du vill se vilka de valbara försäkringsbolagen är kan du gå in på SPV:s webbplats, www.spv.se.

Alla som är berättigade att välja får ett valpaket hemskickat. Valpaketet består av en informationsfolder, en valblankett och ett svarskuvert. Observera

att du endast kan göra ditt val på den originalvalblankett som du får i valpaketet.

När du fått valpaketet har du två månader på dig att göra ett val. Du tar ställning till:

- sparform
- traditionell försäkring eller fondförsäkring
- med eller utan återbetalningsskydd
- försäkringsbolag.

Varje år kan du ändra ditt val – sparform och/eller försäkringsbolag. Omvalet börjar då gälla först från och med kommande kalenderår.

Förvaltningsavgifter, vilka fonder som erbjuds, hur förvaltningen lyckats tidigare samt villkoren för återbetalningsskydd är några av de faktorer som kan variera mellan försäkringsbolagen. Ett råd är att ta kontakt med det eller de försäkringsbolag som du är intresserad av innan du gör ett val.

Om du inte gör något val placeras dina avgifter för den individuella ålderspensionen i en traditionell försäkring med återbetalningsskydd hos Kåpan Pensioner försäkringsförening.

SPV:s roll

SPV är valcentral och ser till att dina pengar, som din arbetsgivare skickar oss, förmedlas vidare till det eller de försäkringsbolag du valt. Vi skickar ut valpaket och bekräftelse till dig när du gjort ditt val och skickar dig en ny valblankett om du vill byta sparform och/eller försäkringsbolag. Du kan kontakta vår kundservice på telefon 020-51 50 40 eller via e-post val.pa03@spv.se. Mer information om ditt val finns på SPV:s webbplats, www.spv.se.

Den kompletterande ålderspensionen – Kåpan Tjänste

Om du har fyllt 23 år tjänar du fram till pensionsåldern även in kapital till den kompletterande ålderspensionen, Kåpan Tjänste. Din arbetsgivare betalar månadsvis en avgift som motsvarar 2,0 procent av din utbetalda lön. Kåpan Tjänste kan förenas med efterlevandeskydd i form av återbetalningsskydd för inbetalda premier. Observera att avgiften för Kåpan Tjänste inte ingår i valet utan förvaltas av Kåpan Pensioner försäkringsförening. SPV sköter administrationen.

Avgift vid ledigheter m.m

Du tillgodoräknas avgifter för din individuella ålderspension och Kåpan Tjänste:

- vid sjukledighet från 91:a dagen
- vid föräldraledighet, dock längst 18 månader per barn
- vid ledighet för delpension
- för tid då sjukpension betalas ut
- för tid under vilken pensionsersättning eller särskild pensionsersättning enligt trygghetsavtalet betalas ut.

För den individuella ålderspensionen tillgodoräknas du även avgift för tid

fram till 65 år:

- då du avgått i pensioneringssyfte tidigast från 61 år
- då du gör uttag av ålderspension före 65 år, på grund av att du har rätt till detta enligt övergångsbestämmelser.

Den förmånsbestämda ålderspensionen

I PA 03 finns ett inslag av förmånsbestämd ålderspension. Den gäller för dig som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp. Tjänar du mellan 7,5 och 20 inkomstbasbelopp utgör den förmånsbestämda ålderspensionen 60 procent av ditt pensionsunderlag på den lönedel som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. Tjänar du mellan 20 och 30 inkomstbasbelopp utgör den 30 procent av ditt pensionsunderlag på den lönedel som överstiger 20 inkomstbasbelopp.

Exempel som visar nivån på den förmånsbestämda pensionen vid tillämpning av övergångsregler.

Förmånsbestämd ålderspension fr.o.m 65 år för födda 1943, 1972 och 1973 med pensionsåldern 65 år

Pension i procent av pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp (ibb)

Född	- 7,5 ibb	7,5 - 20 ibb	20 - 30 ibb
1943	9,5	64,85	32,40
1972	0,5	60,10	30,00
1973	0,0	60,00	30,00

Förmånsbestämd ålderspension fr.o.m 65 år för födda 1948, 1974 och 1975 med pensionsåldern 60 eller 61 år

Pension i procent av pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp (ibb)

Född	- 7,5 ibb	7,5 - 20 ibb	20 - 30 ibb
1948	8,9	64,40	32,10
1974	0,5	60,10	30,00
1975	0,0	60,00	30,00

Övergångsregler

Om du är född 1943 - 1972 och har pensionsåldern 65 år eller är född 1948 - 1974 med pensionsåldern 60 eller 61 år gäller speciella övergångsregler. Anledningen är att du har färre år på dig att tjäna in den individuella ålderspensionen. Genom övergångsreglerna kompenseras du med en förmånsbestämd ålderspension, vars storlek beror på din ålder. Ju äldre du är, desto större blir din förmånsbestämda ålderspension.

Pensionsgrundande tjänstetid

Tjänstetiden påverkar pensionsbeloppet. För att få en hel förmånsbestämd ålderspension måste tjänstetiden uppgå till minst 30 år, det vill säga 360 månader. Om du exempelvis arbetat i 180 månader, så blir tjänstepensionen hälften så stor. Om du hade en anställning med statlig pensionsrätt vid årsskiftet 2002/2003 (då

PA 03 började gälla) får du även tillgodoräkna dig pensionsgrundande tjänstetid från en icke-statlig anställning som du haft före den tidpunkten.

Vilken tid räknas?

Den förmånsbestämda ålderspensionen tjänas in från 28 års ålder och som längst till pensionsåldern. (För flygledare och yrkesofficerare räknas tiden längst till 60 eller 61 år). All anställningstid, även deltid, tillgodoräknas helt. Det enda kravet är att du har en tjänst som är inrättad för minst 20 procents arbetstid. Om du skulle bli sjuk och få sjukpension får du tillgodoräkna dig tiden från sjukpensionens början fram till pensionsåldern. Skulle du bli uppsagd och få pensionsersättning eller särskild pensionsersättning enligt Trygghetsavtalet får du för tid som sådan ersättning utges tillgodoräkna tjänstetid för ålderspension.

Tid som inte räknas

- Ledighet utan lön, utöver åtta månader. Men om orsaken till frånvaron är sjukdom, olycksfall, arbetsskada, ledighet med havandeskapspenning eller föräldrapenning får du även tillgodoräkna dig ledighet som överstiger åtta månader.
- Ledighet utan lön, då du samtidigt har en annan anställning med tjänstepensionsrätt.

Pensionsgrundande lön, pensionsunderlaget

Den pensionsgrundande lönen är:

- din fasta lön
- andra kontanta avlöningsförmåner (ej övertids- eller kostnadsersättningar)
- naturaförmåner i form av kost och logi
- kommunalt arvode till innehavare av så kallad kombinationstjänst.

Pensionsunderlaget är den genomsnittliga pensionsgrundande lönen för de fem kalenderåren närmast före avgångsåret. Vid pensionsavgång efter uppnådd pensionsålder räknas de fem kalenderåren närmast före det år då pensionsåldern är uppnådd.

Hur stor blir din ålderspension enligt PA 03?

De avgifter som tillgodoräknas dig för din individuella ålderspension och Kåpan Tjänste motsvarar 4,5 procent av din utbetalda lön. Avgifternas storlek och den förräntning/avkastning som kapitalet har över tiden, utgör den ålderspension du får vid pensioneringen.

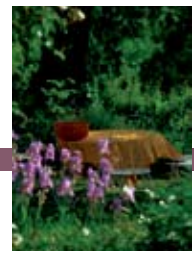
Har du en årsinkomst som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp betalas även en förmånsbestämd ålderspension ut vid pensioneringen. Hur stor den blir avgörs av din pensionsgrundande lön och

din pensionsgrundande tjänstetid. Om du omfattas av övergångsreglerna får du dessutom en förmånsbestämd ålderspension på lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp (se "Övergångsregler" på föregående sida).

Uttag av pension

Normalt tas pensionen ut när man uppnår pensionsåldern, men det finns även möjlighet att ta ut pensionen före eller efter pensionsåldern.

Förtida uttag

Du som har pensionsåldern 65 år kan efter avgång från anställningen ta ut din ålderspension – den individuella, den kompletterande och den förmånsbestämda – tidigast från 61 års ålder. Du kan välja att ta ut samtliga tre delar i förtid, vid samma tidpunkt eller vid olika tidpunkter.

Pensionen kan tas ut som en livsvarig eller temporär pension. En temporär pension betalas ut fram till pensionsåldern. Den förmånsbestämda ålderspensionen reduceras om du gör ett förtida uttag.

Uppskjutet uttag

Du kan välja att vänta med att ta ut pensionen till efter 65 år. Din ålderspension

ökar då för varje kalendermånad från 65-års månaden och fram till den månad du väljer att ta ut pensionen.

Lägre pensionsålder än 65 år

För dig som är flygledare eller yrkesofficer gäller pensionsåldern 60 eller 61 år. Nivån på den förmånsbestämda ålderspensionen före 65 års ålder är

Pension i procent av pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp (ibb)

- 1,0 ibb	101 %
1,0 - 20 ibb	65 %
20 - 30 ibb	32,5 %

Du som enligt övergångsbestämmelser till avtalet kan gå med ålderspension före 65 års ålder motsvarar pensionsnivån före nämnda ålder 65 procent av pensionsunderlaget.

Samordning (minskning) med allmän pension

Ålderspensionen minskas med sjukersättning och livränta från arbetsskadeförsäkringen som avser samma inkomstbortfall som ålderspensionen före 65 år.

Om du blir sjuk

Sjukpensionen enligt PA 03 är ett komplement till hel sjukersättning från Försäkringskassan. Om din anställning upphör på grund av att Försäkringskassan beviljat dig hel sjukersättning, som inte är tidsbegränsad, får du sjukpension fram till pensionsåldern 65 år. Då ersätts sjukpensionen med en ålderspension.

Om din arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom och Försäkringskassan har beviljat dig:

- partiell sjukersättning som inte är tidsbegränsad
- tidsbegränsad sjukersättning eller
- aktivitetsersättning

får du en tillfällig sjukpension. Den betalas ut i motsvarande omfattning som ersättning från Försäkringskassan och så länge du har sådan ersättning.

Samordning (minskning) med allmän pension

Sjukpension/tillfällig sjukpension minskas med livränta från arbetsskadeförsäkringen som avser samma inkomstbortfall som sjukersättningen/tillfälliga sjukersättningen.

Om du avlider

PA 03 innehåller bestämmelser om en tidsbegränsad efterlevandepension. Pensionen betalas ut till dina efterlevande om du:

- omfattas av avtalet vid dödsfallet
- har pension enligt avtalet eller pensionsersättning (särskild pensionsersättning) enligt Trygghetsavtalet

I det första fallet ansvarar din arbetsgivare för att skicka in ansökningshandlingar till SPV. I det andra fallet skickar SPV ut ansökningshandlingar till dödsboet.

Efterlevandepension till vuxen

Efterlevandepensionen betalas ut till maka, make, registrerad partner eller sambo. För att efterlevandepensionen ska betalas ut till sambo krävs att ni har, har haft eller väntar gemensamma barn. Finns inga gemensamma barn krävs att ni tidigare varit gifta med varandra.

Efterlevandepensionen betalas ut under sex år, dock längst tills du skulle ha fyllt 75 år. Pensionen utgör 1,2 prisbasbelopp per år. Till den del pensionsunderlaget överstiger 7,5 inkomstbasbelopp (ibb) tillkommer ett belopp enligt följande:

Belopp i procent av pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp (ibb)	Belopp i procent av pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp (ibb)	
	år 1	år 2 - 6
7,5 - 20 ibb	45,0 %	30,0 %
20 - 30 ibb	22,5 %	15,0 %

Finns ingen berättigad vuxen tillfaller beloppen arvsberättigat barn.

Efterlevandepension till barn

Efterlevandepension till barn betalas ut till och med den månad barnet fyller 20 år. Pensionen beräknas i procent av pensionsunderlaget enligt följande:

Belopp i procent av pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp (ibb)	
- 7,5 ibb	10 %
7,5 - 20 ibb	25 %
20 - 30 ibb	12,5 %

Belopp som är gemensamt för flera barn delas lika mellan dem.

Efterlevandepension enligt äldre avtal

Familjepension eller kompletterande efterlevandepension, som du tjänat in fram till 2002-12-31, enligt de äldre tjänstepensionsavtalen PA-74 och PA-91, övergår från 2003 till fribrev. Efterlevandefribrev betalas ut i form av en livsvarig pension.

Samordning mellan efterlevande-förmåner

Om det för ett visst år finns rätt till både efterlevandepension och efterlevandefribrev eller kompletterande efterlevandefribrev sker en samordning. Det innebär att pensionsbeloppet för detta år maximeras till beloppet för efterlevandepension. Beloppet får dock inte understiga vad som skulle ha utbetalats, som enbart efterlevandefribrev och/eller kompletterande efterlevandefribrev.

Hur betalas pensionen ut?

SPV betalar ut tjänstepensionen via Nordea. I samband med att pensionen börjar betalas ut får du information från Nordea om möjlighet att välja konto i Nordea eller annan bank. Har du redan Personkonto i Nordea sätts pensionen automatiskt in på detta konto. Utlandsboende som önskar få pensionen utbetald till utländsk adress eller utländskt bankkonto bör meddela detta direkt till SPV.

Utbetalningsdagar

Är du född någon av dagarna 1-15 betalas pensionen ut den 18 varje månad. Är du född någon av dagarna 16-31 betalas pensionen ut den 19 varje månad.

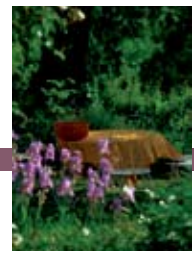
Om utbetalningsdagen infaller på en söndag eller på en omedelbart därpå följande helgdag, betalas pensionen ut närmast följande vardag. Om utbetalningsdagen infaller på en annan helgdag, på en lördag eller på midsommarafton, betalas pensionen ut närmast föregående vardag.

Pensionen är skattepliktig

Preliminär skatt

Arbetsgivare gör skatteavdrag vid varje utbetalningstillfälle. SPV jämförs med arbetsgivare. På inkomst från huvudarbetsgivare, det vill säga den som normalt betalar ut högsta inkomsten, görs skatteavdrag enligt tabell eller beslut från Skatteverket. På sidoinkomster görs skatteavdrag med 30 procent.

Om du har inkomster utöver pensionen från SPV, till exempel löneinkomster eller annan pensionsinkomst, kan det vara nödvändigt med förhöjt skatteavdrag för att undvika kvarskatt. Du kan i så fall vända dig till Skatteverket som ger besked om skatt bör dras med ett högre belopp. Du kan också vända dig till SPV och begära att vi ska höja skatteavdraget med ett visst belopp.

Om du har högre inkomst från någon annan arbetsgivare eller pensionsutbetalare än SPV bör denne vara huvudarbetsgivare. Du kan då vända dig till SPV och begära att vi ska göra skatteavdrag med 30 procent på den skattepliktiga inkomsten.

Skattetabeller med mera

SPV får uppgifter om gällande skattetabell direkt från Skatteverket.

Bara om Skatteverket lämnat beslut om jämkning av skatt ska du sända den ändrade skattsedeln eller beslutet till SPV.

Ytterligare information

Om du har frågor, kontakta SPV:s Kundservice på tel 020-51 50 40.

SPV

Statens tjänstepensionsverk bildades 1963 med uppgift att beräkna och utbetala tjänstepensioner och andra avtalsförmåner för anställda inom statsförvaltningen. SPV beräknar även pensionspremier för arbetsgivare och redovisar statens totala tjänstepensionseskuld.

I dag är SPV leverantör av pensionstjänster för de statliga och i viss mån, även de privata avtalsområdena. Bland våra kunder märks Posten, Skatteverket, Försvarsmakten, Vägverket, Luftfartsverket, SJ, Kungliga Dramatiska Teatern och Domstolsverket.

Varje månad betalar SPV ut cirka 240 000 pensioner – till ett värde av 12 miljarder kronor per år. SPV sysselsätter cirka 330 anställda i Sundsvall.

I serien Pensionsfakta ingår förutom

PA 03 Tjänstepension:

- PA 03 Tjänstepension
 - på engelska
- Allmänt pensionsavtal 1974 (PA-SPR)
- Chefspension
 - avser den som tillträtt en statlig chefsanställning tidigast 1 oktober 1995
- Delpension
- Efterlevandeförmåner PA-91
- Familjepension
 - gäller för Allmänt pensionsavtal 1974 (PA-SPR)
- Förordnandepension
 - avser den som tillträtt en statlig förordnandetjänst före 1 oktober 1995
- Inkomstgaranti
 - avser den som tillträtt en statlig chefsanställning tidigast 1 januari 2003
- ITP-S
- ITP-Tele
- PA-91 Tjänstepension
- PA-91 F Tjänstepension
- Pensionsersättning/särskild pensionsersättning
- Postens avtalsförsäkringar
- Statens tjänstegrupplivförsäkring
 - finns även på engelska
- Statens grupplivförsäkring
 - för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program, totalförsvarspliktiga och doktorander med flera.

Broschyrerna finns även på www.spv.se

SPV